

MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU SİGORTA İŞLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler, Sorumluluk, Kontrol ve Rapor Verme, Değişiklik Esasları

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; teşekkülün taşınabilir ve taşınmaz mal varlıkları ile diğer kıymetlerinin, oluşabilecek risklere karşı sigortalanmasında uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, sigorta yapmaya ve yaptırmaya yetkili kılınan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu merkez ve taşra teşkilatlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Belirtme bülteni: Sigortaya tabi tutulacak kıymetlerin sigortalanabilmesi için sigortanın şeklini, kıymetini, süresini, malın özelliğini ve diğer hususları belirtmek amacıyla ilgili servişçe düzenlenen belgeyi,
 - Dahili fon: Tamamı teşekkül merkezi ve taşra teşkilatınca yapılan sigorta işlemlerini,
 - Dahili fon ücreti: Dahili fondan yapılan sigortalarm bedelleri üzerinden ayrılan primi,
 - Fon mektubu: Kurum varlıklarının dahili sigorta kapsamında sigorta teminatı altına alındığını gösterir belgeyi,
 - Genel müdür: Teşekkül genel müdürünü,
 - Kurum dışı sigorta: Tamamı sigorta şirketlerine yaptırılan sigorta işlemlerini,
 - Kuvertür: Kati kıymet, prim ve risklerin belirlenmesine kadar malın ücretsiz olarak sigortalı tutulmasını,
 - Maddi duran varlıklar: Yararlanma süresi bir yıldan fazla ve 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun amortisman ve yeniden değerlendirme hükümlerine tabi olan, mülkiyeti teşekküle ait taşınır ya da taşınmaz varlıkları,
 - Merkez teşkilatı: Teşekkül merkezindeki birimleri,
 - MKE/Kurum/Teşekkül: Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatını,
 - Sigorta birimi: Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Mali İşler Dairesi Başkanlığı Merkez Muhasebe Şubesi Müdürlüğü Sigorta Servisini,
 - Sigorta şirketi: Türkiye’de kurulmuş sigorta şirketleri ile yabancı ülkelerdeki sigorta şirketlerinin Türkiye’deki faaliyetlerinden sorumlu yönetim merkezini,
 - Taşra teşkilatı: Teşekkül merkezi dışındaki işletme ve fabrika müdürlüklerini,
 - Üçüncü şahıs: Diğer kurum, kuruluş, firma ve müşteriler ile diğer gerçek kişileri,
 - Yönetim kurulu: Teşekkül Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İlkeler

MADDE 5 –(1) Bu Yönetmelik, Kurumun merkez ve taşra teşkilatına dahil birimlerinde sigorta işlem ve yükümlülüklerini mevzuatta belirtilen yöntem ve kuralları objektif bir şekilde uygulamak suretiyle, olası rizikolarda doğabilecek kayıpların giderilmesini ve gereksiz ödemeler yapılmamasını hedef tutar.

Sorumluluk, kontrol ve rapor verme esasları

MADDE 6 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasından ve uygulamanın izlenmesinden, merkez teşkilatında ilgili daire başkanlıkları ile taşra teşkilatında işletme/fabrika müdürlükleri sorumludur.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerinin gereğince uygulanıp, uygulanmadığı Teftiş Kurulu Başkanlığınca denetlenir. Müfettişler ile uygulamadan ve uygulamaların izlenmesinden sorumlu birim amirleri bu Yönetmeliğin geliştirilmesine ilişkin olarak gerektiğinde rapor verirler.

Değişiklik esasları

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelikte, uygulamalar ile teknik gelişmeler ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak, Teftiş Kurulu Başkanlığı ile uygulamadan ve uygulamanın izlenmesinden sorumlu birim amirlerinin teklifi üzerine, uygun görülen değişiklik işlemleri İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı tarafından yerine getirilir. Bu Yönetmelik yapıldığı yöntemle değiştirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sigorta Biriminin, Merkez ve Taşra Teşkilatının Görevleri

Sigorta biriminin görevleri

MADDE 8 – (1) Sigorta birimi;

- Merkez ve taşra teşkilatının sigorta şirketleriyle ilgili işlemlerini yapmakla,
- Sigorta mevzuat ve tekniğine göre yapılması mümkün bulunan ve ülkemizde uygulanmakta olan her türlü sigortalara temin etmekle,
- Dahili fon ve kurum dışı sigorta işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve sonuçları ile ilgilenmekle,
- Sigorta şirketlerince merkez teşkilatı ve taşra teşkilatı birimlerinin sigortaları için düzenlenen poliçe ve zeyilnameler ile tahakkuk ettirilen sigorta primlerini incelemekle,
- Sigorta konusunda eğitim ve organizasyonlar yapmakla,
- Sigorta ile ilgili istatistikî işlemleri hazırlamakla,
- Merkez ve taşra teşkilatının tespit ve talep ettiği yıllık sigorta harcamalarını takip etmekle,
- Dahili fondan yapılan sigortalarm bedelleri üzerinden fona verilecek ücret tutarlarını ve oluşacak hasar tazminlerinin bu fondan karşılanmasını sağlamakla,
- Bütün sigorta işlerinin sağlıklı yürütülmesini sağlayacak her türlü önlemleri almakla, görevlidir.

Merkez ve taşra teşkilatının görevleri

MADDE 9 – (1) Merkez teşkilatının görevleri;

a) Merkez ve taşra teşkilatı birimleri tarafından, sigorta şirketlerine yaptırılması gereken her türlü sigorta işlemlerinin sigorta birimi aracılığı ile yapılmasını sağlar.

(2) Taşra teşkilatının görevleri;

a) Harici sigorta işleriyle ilgili her türlü hazırlıkları ve gereken diğer işleri yaparak sigortalara ait teklifleri sigorta birimine bildirir.

- b) Dahili sigortadan yapılacak sigorta işlemleri, kendileri tarafından yapılır ve fon oluşturulur.
c) Teklif ettikleri sigortalarn poliçe ve primlerine ait dekontları takip ve kayıt eder.
ç) Hasarlara ait ihbarları zamanında yapar, gerekli hasar evraklarının temini ve ilgili yerlere ulaştırılmasını sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşekkül Mal Varlıklarına Uygulanan Sigortalar ve Sigortalama Şekilleri

Teşekkül mal varlıklarına uygulanan sigortalar

MADDE 10 – (1) Teşekkülce yaptırılacak sigortalar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Yangın sigortaları, (infilak, yıldırım dahil)
b) Nakliyat sigortaları; yurtiçi ve yurtdışı (ithalat-ihracat) dahil,
c) Kaza sigortaları:
1) Kasko sigortası,
2) Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası),
3) Tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortası,
4) İşveren mali mesuliyet sigortası,
5) Ferdi kaza sigortası,
6) Mühendislik sigortaları; inşaat bütün risk sigortası, montaj bütün risk sigortası, makine kırılması sigortası, elektronik cihaz sigortası.

Sigortalama şekilleri

MADDE 11 – (1) Sigortalama şekilleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Dahili fon; riski az olması nedeniyle harici sigorta kapsamı dışında tutulan mal varlıklarının, bu Yönetmelikte açıklanan ve sigorta tekniğinin kabul ettiği risklere karşı, teşekkülce karşılık ayrılarak genel müdürlük merkezi ile işletme/fabrika müdürlüklerinde oluşturulan fondan yapılan sigortaları,
b) Harici sigorta: Kurum dışı sigorta şirketlerine yaptırılan ve dahili fon kapsamı dışında kalan teşekkül mal varlıklarında olabilecek risklere karşı sigorta şirketlerine yaptırılan sigortaları,
kapsar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak harici sigortalar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde yaptırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yangın Sigortaları

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 12 –(1) Teşekkülün mal varlıklarının; (tesis, işletme, idari, teknik ve sosyal binaları ile depoların ve bunların dahilinde ve haricinde bulunan tesisat, teçhizat, makine, alet ve edevat, demirbaş malzeme, mefruşat, büro malzemeleri, mamul, yarı mamul, malzeme ve emtia) ilgili sigorta genel şartlarında yer alan esaslar çerçevesinde yangın, infilak, yıldırım sonucu meydana gelen kayıp ve hasarlara karşı sigorta teminatı altına alınmasıdır.

(2) Gerekli görülen hallerde, söz konusu varlık ve stoklar yukarıda belirtilen rizikolara ek olarak;

- a) Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketleri,
b) Terör,
c) Deprem,
ç) Kar ağırlığı,
d) Sel ve su baskını,
e) Yer kayması,
f) Fırtına,
g) Dahili su,
ğ) Duman,
h) Taşıt çarpması (kara, hava ve deniz taşıtları),
ı) Kötü niyetli hareketler,

sonucunda doğacak rizikoların tamamı veya bir kısmı sigorta teminatı altına alınabilir.

Sigortaya esas değerler

MADDE 13 – (1) Dahili fondan veya sigorta şirketlerinden sigorta teminatı altına alınacak varlıkların sigortaya esas değer tespiti ile ilgili esaslar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Dahili fondan sigorta teminatı altına alınacak mal varlıklarının sigortaya esas değeri varlığın emsal bedeli üzerinden,
b) Sigorta şirketlerince sigorta teminatı altına alınacak mal varlıklarının sigortaya esas değeri varlığın rayiç bedeli olup, bunun tespit edilememesi gibi hallerde emsal bedel üzerinden,
sigortalandır.

Sigorta süresi ve yenilenmesi

MADDE 14 –(1) Kurum varlıklarının, dahili fon ile sigorta şirketlerine yaptırılacak sigorta işlemlerinin, sigorta süreleri hesap yılı başı itibariyle tespit edilir ve bir yıllık süre ile yapılır. Ancak, özellikleri itibariyle kısa süreli sigortalanan varlıklar bu kapsam dışında olup, sigortalanan varlığın özelliğine ve süresine göre sigorta teminatı altına alınabilir.

(2) Dahili fondan yapılan süreleri bitmiş olan sigortalar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak yenilenir. Sigorta şirketlerine yaptırılan ve süreleri bitmiş olan sigortalar da yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yenilenir.

Sigorta sözleşmesi ve yenilenmesi

MADDE 15 – (1) Kurum varlıklarının sigorta sözleşmeleri,

- a) Riski az olması nedeniyle harici sigorta kapsamı dışında tutulan mal varlıklarının sigortaları dahili fondan yapılır.
b) Riski yüksek olan patlayıcı özellik taşıyan varlıkların sigortaları, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanun ve 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılan ihale sonucunda, ihaleyi alan sigorta şirketi ile teşekkül arasında yapılır.

Hasar ihbarı ve alınacak tedbirler

MADDE 16 –(1) Dahili fon veya sigorta şirketince teminat altına alınmış varlık veya kıymetlerdeki hasarın daha fazla artmasını önlemek, olayın oluş şeklini belirlemek ve gerçekleşmiş hasar durumunun bir tutanak ile tespit edilmesini sağlamak amacıyla ilgili birimler tarafından, itfaiye teşkilatı, polis veya jandarma ile diğer ilgili kurum, kuruluş veya birimler derhal haberdar edilerek, olay daha sonra yazılı teyidi de yapılmak üzere telefon veya faks ile merkez teşkilatında sigorta birimine bildirilir.

(2) Sigorta birimi tarafından, riskin gerçekleştiği husus sigorta şirketine bildirilir ve durumun tespiti için hasar mahalline veya onarımın yapılacağı mahale sigorta eksperini istenir.

(3) Hasar meydana geldikten sonra tehlikeye maruz kalan varlıklarda gerekli güvenlik ve kurtarıcı tedbirler hasarın oluştuğu yerin ilgili birimleri tarafından alınarak hasarın artması önlenir. Sigortalı varlıkların durumları, kurtarma ve güvenlik tedbiri sonucu gerçekleşen değişiklikler hariç olmak üzere aynen muhafaza edilir.

Hasarın belgelendirilmesi

MADDE 17 –(1) Sigorta şirketinden veya dahili fondan teminat altına alınmış varlıklarda riskin gerçekleşmesi sonucu meydana gelen hasarın oluş şekli, sigorta branşına göre; sigortalı birim yetkililerince itfaiye teşkilatı, polis veya jandarma ile diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan hasar raporu veya hasar tutanağının tanzimi talep edilerek belgelendirilir.

(2) Adli birimler ile diğer resmî kurum veya kuruluşlardan hasar raporunun temin edilemediği durumlarda, sigortalı birim yetkililerince hasar tutanağı hazırlanır. Ancak, ölüm ve yaralanma ile sonuçlanan kazalar için adli makamlardan rapor tanzimi zorunludur.

(3) Sigortalı birim yetkililerince hazırlanacak hasar tutanağında;

- Olayın meydana geldiği mahal, gün ve tespit edilmiş ise saati,
- Hasarın oluş şekli,
- Hasar sonucu zarar gören varlıkların tespiti,

ile ilgili hususlar yer alır. Hasar tutanağının aslı ile birlikte iki nüshası merkezde; sigorta birimine gönderilir ve bir nüshası da ilgili biriminde saklanır.

Hasarın tespiti, hasar tespit tutanağının hazırlanması

MADDE 18 –(1) Sigorta şirketlerinden sigortalı varlıklarda meydana gelen hasarlar eksper ile birlikte sigortalı birim yetkililerince tespit edilir. Sigorta eksperinin görevlendirilmediği durumlarda, sigortalı birimin amirince hasar tespit komisyonu teşkil edilerek hasarın tespiti yapılır ve hasar tespit tutanağı düzenlenir.

(2) Dahili fonda; hasar ihbarının yapılmasını takiben, sigortalı birimin amirince hasar tespit komisyonu teşkil edilerek hasarın tespiti yapılır ve hasar tespit tutanağı düzenlenir. Hasar tutanağının aslı ile birlikte iki nüshası merkezde; sigorta birimine gönderilir ve bir nüshası da ilgili biriminde saklanır.

Hasar tespit tutanağında bulunması gereken hususlar

MADDE 19 – (1) Hasar tespit tutanağının ekleriyle birlikte aşağıdaki bilgileri ihtiva etmesi gerekir.

- Hasarın meydana geldiği yer, gün, saat ve süresi,
- Hasarın meydana geliş sebepleri ve varsa sebep olanları,
- Yangının önlenmesi ve söndürülmesi, malların kurtarılması, muhafazası ve tehlikenin genişlemesini önlemeğe yönelik tedbirler için yapılan masraf miktarı,
- Yangın sonucu hasara uğrayan kıymetlerin ayrıntılı listesi ve yaklaşık bedelleri ile varsa kurtarılan malların tahmini değerleri ve tekrar kullanılıp kullanılmayacağı hususları,
- Olayla ilgili itfaiye, polis veya jandarma ile diğer ilgili resmî makamların düzenlediği adli raporların veya bu raporların temin edilememesi durumunda ise sigortalı birim yetkililerince düzenlenen hasar tutanağı.

Hasar dosyasında bulunacak belgeler

MADDE 20 – (1) Hasar dosyasının; ekspertiz raporu veya hasar tespit tutanağı ile birlikte aşağıdaki belge ve bilgileri de ihtiva etmesi gerekir.

- Sigorta hasarlarında; poliçe ve zeyilname fotokopileri, dahili fon hasarlarında ise; fon mektubu,
- Olayla ilgili itfaiye, polis veya jandarma ile diğer ilgili resmî makamların düzenlediği adli raporlar veya bu raporların temin edilememesi durumunda ise sigortalı birim yetkililerince düzenlenen hasar tutanağı,
- Yangının meydana geldiği yerin fotoğrafları,
- Malın giriş-çıkış faturaları,
- Yeni alınan veya onarılan mallar ile koruma ve kurtarma için yapılan masrafların fatura asılları,
- Olayı müteakip, Cumhuriyet Savcılığınca yapılacak tahkikat sonucunda verilecek takipsizlik kararı veya olayda kusurlu bulunan personel ya da üçüncü şahıslar haklarında mahkemece verilecek karar,
- Sigorta şirketi tarafından istenilen diğer belgeler.

Hasar bedellerinin tahsili

MADDE 21 – (1) Hasar bedellerinin tahsili ile ilgili esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Sigorta şirketinde;

1) Riskin gerçekleşmesi sonucu meydana gelen hasarlara ilişkin, hasar dosyasının sigorta birimine intikal etmesini takiben, bu Yönetmelik hükümleri, sigorta ihale sözleşmesi hükümleri ile, sigorta genel şartları çerçevesinde gerekli değerlendirme yapılarak, hasar dosyası sigorta şirketine iletilir.

2) Sigorta şirketince tahakkuk ettirilen hasar bedeli, hasarın oluştuğu ilgili birim yetkililerince onaylandıktan sonra, sigorta şirketinden sigorta birimince tahsil edilir ve ilgili birime aktararak dosya kapatılır.

b) Dahili fonda;

1) Riskin gerçekleşmesi sonucu meydana gelen hasarlara ilişkin ilgili belge ve bilgileri ihtiva eden hasar dosyaları tamamlandıktan sonra, Teftiş Kurulu Başkanlığının incelemesi ve hukuk müşavirliğinin görüşü doğrultusunda, olayda sorumluların kusur ve kastı var ise zararın onlardan alınması yoluna gidilir. Olayda kusur ve kasıt yok ise genel müdürlük makamından alınacak olur ile oluşan zarar bedelleri dahili fondan karşılanarak dosya kapatılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Nakliyat Sigortaları

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 22 –(1) Teşekkülün; deniz, kara, demir ve hava yolu taşıtları ile ithal ve/veya ihraç edeceği, yurt içinde nakledeceği malzeme, ham madde, dökme ve/veya ambalajlı olarak sevk edileceği her türlü emtia, kimyasal maddeler ile yatırım konusu makine, ekipman ve yedek parçalar ile sigortalının kullanımında bulunan tamir-bakım ve diğer herhangi bir nedenle yurt içinde başka mahale veya yurt dışına gönderilecek olan makine, ekipman ve yedek parçaların gidişi-dönüş olarak, teşekkülün ilgili birimlerine teslimine kadar ilgili sigorta genel şartlarında yer alan esaslar çerçevesinde nakliyat bütün risk sigortalarının yaptırılmasıdır.

Sigortaya esas değerler

MADDE 23 – (1) Teşekkülün, deniz, kara, demir ve hava yolu taşıtları ile taşıtacağı her türlü malzemenin faturası üzerinde yer alan tutardır.

Sigorta süresi

MADDE 24 – (1) Nakliye sigorta poliçelerinin süresi, malın nakliyecisi tarafından nakledilmek veya nakliyat hemen yapılmayacaksa geçici olarak muhafaza edilmek üzere teslim alındığı tarihten başlar, malın varış yerinde alıcıya tesliminde son bulur. Yurt dışından gelecek malzemelere ilişkin

olarak yukarıda belirtilen sürenin dışında, malın gümrüğe gelişinden itibaren gemi ile gelenler altmış gün, uçak ile gelenler otuz gün daha sigorta teminatı altında olacak şekilde sözleşme yapılabilir.

(2) Yukarıda belirtilen sürelerde intikal etmeyen mallar için sigorta genel şartlarında belirtildiği üzere ek prim ödemek kaydıyla sigorta poliçesi teminat süresi uzatılabilir.

Sigorta sözleşmesi

MADDE 25 – (1) Nakliye sigortalarının aktini sağlamak için aşağıdaki hususların yerine getirilmesi gerekmektedir.

a) Küvertür temini: Nakliye sigortası teklifinde bulunacak yetkililerin, 22 nci maddede belirtilen varlıkların sevkinden önce dahili fondan sigorta teminatına alınacakları dahili fonun bulunduğu birime, sigorta şirketince sigorta teminatı altına alınacak olanları ise sigorta birimine bildirmeleri gerekmektedir.

b) Nakliyat sigortası taleplerinde yer alacak bilgiler,

- 1) Sigortalı adı,
- 2) Emtianın cinsi,
- 3) Emtianın miktarı,
- 4) Ambalaj şekli,
- 5) Parça adedi,
- 6) Nereden sevk edileceği,
- 7) Nereye sevk edileceği,
- 8) Nakil vasıtası cinsi,
- 9) Nakil vasıtası kamyonsa; plaka no, gemi ise; ismi ve imal yılı, uçak ve tren ise; seyrüsefer numaraları,
- 10) Sevk tarihi,
- 11) Sigorta bedeli,
- 12) Sigorta şirketi tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

Hasar ihbarı

MADDE 26 –(1) Nakliye sigortası teminatı altına alınmış olan varlıkların yüklenmeleri, aktarılmaları, nakilleri veya boşaltılmaları sırasında meydana gelen noksanlık, zayıf veya hasar, varlıkları teslim alan kişilerce bir tutanakla tespit edilerek sigorta birimine en kısa sürede intikal ettirilir.

(2) Nakliye sırasında meydana gelen hasarlar tespit edildikten sonra aşağıda belirtilen evrak hazırlanarak sigorta birimine gönderilir.

- a) Nakil vasıtasının cinsi,
- b) Malın yükleme ve boşaltma yeri,
- c) Malın cinsi, parça adedi, ağırlığı ve sigorta değeri,
- ç) Hasar ve noksanlığın oluş şekli, olay yeri, günü,
- d) Noksanlık ve hasar hali bulunan malların parça adedi, ambalaj durumu, ağırlığı, bunlarda tespit olunan yaklaşık noksanlık ve hasar miktarı,
- e) Hasarlı malın kullanma imkânı olup olmadığı, kullanılması mümkünse tutarı,
- f) Hasarın artmasını önleyici bir tedbir alınmış ise bunun mahiyet ve masrafları ile varsa kurtarma masrafları.

Hasar dosyasında bulunacak belgeler

MADDE 27 – (1) Hasar dosyasının, ekspertiz raporu veya hasar tespit tutanağı ile birlikte aşağıdaki belge ve bilgileri de ihtiva etmesi gerekir.

a) Yurt içinde sevk edilen emtia hasarlarında;

- 1) Harici sigorta kapsamındaki hasarlarda, poliçe ve zeyilname aslı, dahili fonda ise fon mektubu,
- 2) Malın sevk faturası ve irsaliyesi,
- 3) Çeki listesi,
- 4) Nakliyecinin sevk irsaliyesi ve faturası,
- 5) Kamyon taşımada trafik kaza raporu,
- 6) Hasar fotoğrafları,
- b) İthal edilen emtia hasarlarında;
- 1) Poliçe ve zeyilname aslı,
- 2) Malın sevk faturası,
- 3) Çeki listesi,
- 4) Konşimento (deniz- uçak),
- 5) Hamule senedi (karayolu),
- 6) Gümrük giriş beyannamesi,
- 7) Kamyon tartı fişleri (gemi/liman – liman/işletme),
- 8) Nakliyecinin taşıma sözleşmesi (kamyon),
- 9) Hasar fotoğrafları,

c) İhraç edilen emtia hasarlarında;

- 1) Poliçe ve zeyilname aslı,
- 2) Malın sevk faturası,
- 3) Çeki listesi,
- 4) Konşimento (deniz, uçak),
- 5) Hamule senedi (karayolu),
- 6) Gümrük çıkış beyannamesi,
- 7) Döviz alım belgesi,
- 8) Hasar fotoğrafları,

(2) Bu maddenin fıkra ve bentlerinde sayılan belgelerin dışında, sigortacı tarafından istenilen diğer belgeler de hasar dosyasında yer alır.

Hasar bedelinin tahsili

MADDE 28 –(1) Hasar bedellerinin tahsilinde, riskin gerçekleşmesi sonucu meydana gelen hasarlara ilişkin, hasar dosyasının sigorta birimine intikal etmesini takiben, bu Yönetmelik hükümleri, sigorta ihale sözleşmesi hükümleri ile, sigorta genel şartları çerçevesinde gerekli değerlendirme yapılarak hasar dosyası sigorta şirketine iletilir.

(2) Sigorta şirketince poliçe limitleri dahilinde tahakkuk ettirilen hasar bedeli, ilgili şirketten tahsil edilerek dosya kapatılır.

(3) Hasarın dahili fon kapsamında oluşması halinde, ilgili belge ve bilgileri ihtiva eden hasar dosyaları tamamlandıktan sonra, Teftiş Kurulu Başkanlığının incelemesi ve hukuk müşavirliğinin görüşü doğrultusunda, olayda sorumluların kusur ve kastı var ise zararın onlardan alınması yoluna gidilir. Olayda kusur ve kast yok ise genel müdürlük makamından alınacak olur ile oluşan zarar bedelleri dahili fondan karşılanarak dosya kapatılır.

Kasko Sigortası

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 29 –(1) Teşekküle ait olup; karayolunda veya iş yerlerinde kullanılmakta olan motorlu taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin ilgili sigorta genel şartlarında yer alan esaslar çerçevesinde sigortalarının yapılmasıdır.

Sigortaya esas değerler

MADDE 30 – (1) Dahili fondan veya sigorta şirketlerinden sigorta teminatı altına alınacak sigortaya esas değer tespiti aşağıda belirtilmiştir;

- Sigorta şirketlerince sigorta teminatı altına alınacak vasıtaların değerleri, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince yayımlanan motorlu kara taşıtları kasko değer listesinde belirtilen değerler üzerinden,
- Dahili fondan sigorta teminatı altına alınacak vasıtaların değerleri emsal bedel üzerinden, tespit edilir.

Sigorta süresi ve yenilenmesi

MADDE 31 – (1) Kurum taşıtlarının dahili fon veya sigorta şirketlerinden yaptırılacak kasko sigorta süreleri asgari bir yıldır.

(2) Dahili fondan yapılan süreleri bitmiş olan sigortalar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak yenilenir. Sigorta şirketlerine yaptırılan ve süreleri bitmiş olan sigortalar da yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yenilenir.

Sigorta sözleşmesi

MADDE 32 –(1) Teşekkülün mevcut vasıtalarından yaş durumları dikkate alınarak, genel müdürlükçe uygun görülenlerin kasko sigortaları sigorta şirketlerince, diğer araçların kasko sigortaları ise dahili fon kapsamında teminat altına alınır.

(2) Kasko sigorta sözleşmelerinin akdini sağlamak için sigorta taleplerinde aşağıdaki bilgilerin yer alması gerekmektedir.

- Birimi,
- Aracın markası ve tipi,
- Aracın modeli ve imal yılı,
- Aracın kullanım tarzı,
- Aracın motor ve şasi numarası,
- Aracın plaka numarası,
- Aracın sigorta değeri,
- Eski sigorta poliçesinin numarası, başlangıç ve bitiş tarihi,
- Sigorta şirketi tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

Hasar ihbarı tespit tutanağında bulunması gereken hususlar

MADDE 33 –(1) Teşekkül vasıtalarının kazaya uğramaları veya kurumun mali sorumluluğuna giren bir durumun meydana gelmesi halinde ilgililerce trafik bilirkişilerine kaza tespit raporları tutturulur ve bu raporlar iki gün içinde sigorta birimine bildirilir.

(2) Sigorta birimince, dahili fon kapsamında teminat altına alınan vasıtaların işlemleri fon kapsamında yürütülür, sigorta şirketlerince teminat kapsamına alınan vasıtaların işlemleri ise bilirkişi raporları ile gerekli olan diğer belgeler olayın öğrenilmesinden itibaren üç gün içinde sigorta şirketine bildirilir.

Hasar tespit tutanağında bulunması gereken hususlar

MADDE 34 – (1) Hasar tespit tutanağının ekleri ile birlikte aşağıdaki bilgileri ihtiva etmesi gerekir.

- Trafik kaza tespit raporu veya bu raporun temin edilemediği hallerde ise sigortalı birim yetkililerince düzenlenecek olan hasar tutanağı,
- Olay yeri günü ve saati,
- Kazanın oluş şekli ve sebepleri,
- Aracın kullanım tarzı, markası, modeli, motor numarası, plaka numarası,
- Sigorta değeri,
- Hasarın tamiri için yapılması gerekli olan yaklaşık masraf tutarı,
- Hasarlı vasıta veya iş makinesi hurda halinde ise hurda kıymetleri,
- Gerekli güvenlik ve kurtarıcı tedbirler yapılmışsa bunların neler olduğu ve yapılan masraflar tutarı,
- Mali sorumluluğu gerektiren bir durum var ise beyanı,
- Kazaya üçüncü şahıslar sebep olmuşsa bunların isim ve adresleri ile araç veya araçlarının sigortalı bulunduğu sigorta şirketinin adı, poliçesinin tarih ve numarası.

Hasar dosyasında bulunacak belgeler

MADDE 35 – (1) Hasar dosyasının; ekspertiz raporu veya hasar tespit tutanağı ile birlikte aşağıdaki belge ve bilgileri de ihtiva etmesi gerekir.

- Sigorta şirketi kapsamındaki hasarlarda; poliçe ve zeyinamenin, dahili fon hasarlarında ise; fon mektubu,
- Trafik kaza tespit raporu veya bu raporun temin edilemediği hallerde ise sigortalı birim yetkililerince düzenlenecek olan hasar tutanağı,
- Gerekli güvenlik ve kurtarıcı tedbirlere ilişkin masraflara ait faturaların asılları,
- Alkol raporu,
- Ehliyet fotokopisi,
- Araç veya iş makinesinin ruhsat fotokopisi ile tescil ve trafik belge fotokopileri,
- Hasar fotoğrafları,
- Taşıt veya iş makinesi görev emri fotokopisi,
- Hasarın tamiri için yapılan masraflara ait makbuz veya faturalar,
- Hırsızlık hasarlarında; müracaat ve görgü tespit tutanağı, ifade tutanağı aracın bulunamadığına ilişkin adli birimlerden alınan belge, vergi dairesinden ve trafik tescil şubesinden alınacak olan aracın ilişik kesme belgeleri,
- Sigortacı tarafından istenen diğer belgeler.

Hasar bedellerinin tahsili

MADDE 36 –(1) Hasar bedelinin tahsilinde, hasar dosyasının sigorta birimine intikalini takiben bu Yönetmelik hükümleri ile sigorta genel şartları çerçevesinde değerlendirme yapılarak hasar dosyası sigorta şirketine iletilir.

(2) Sigorta şirketince poliçe limitleri dahilinde tahakkuk ettirilen hasar bedeli ilgili şirketten tahsil edilir.

(3) Hasar bedelinin sigorta şirketinden poliçe limitleri dahilinde tahsil edilen hasar tutarından fazla çıkması halinde hasar dosyası eksik bedelin kazaya sebebiyet veren üçüncü şahıslardan tahsili ve gerekli adli ve idari işlemlerin yapılması için hukuk müşavirliğine gönderilir.

(4) Hasarlanan vasıta dahili fondan sigortalı ise hasar dosyası Teftiş Kurulu Başkanlığının incelemesi ve hukuk müşavirliğinin görüşü doğrultusunda, olayda sorumluların kusur ve kastı var ise zararın onlardan alınması yoluna gidilir. Olayda kusur ve kasıt yok ise toplu iş sözleşmesi hükümleri uyarınca genel müdürlük makamından alınacak olur ile oluşan zarar dahili fondan karşılanarak dosya kapatılır.

Aracın çalınması halinde zararın dahili fondan ödemesi

MADDE 37 –(1) Dahili fon kapsamında sigortalanan taşıt ve iş makinesinin çalınması halinde aracın bulunması için ilgili makamlarca gerekli araştırmalar yapılır.

- (2) Çalınan aracın, zarar tazmininden önce bulunması halinde, araç hasara uğramış ise bu araca ilişkin hasar tespiti yapılır.
- (3) Çalınan araçla ilgili gerekli incelemelerin yapılmasından sonra, aracın zararı genel müdürlük makamından olur alınmak suretiyle dahili sigorta fonundan ödenir.
- (4) Çalınan aracın zararın ödenmesinden sonra bulunması halinde ise söz konusu araç ilgili birimine teslim edilir. Ancak, dahili fondan ödenen tazminat tutarı, dahili fon hesabı alacağına kaydedilerek muhasebeleştirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik)

Sigorta konusu ve kapsamı

MADDE 38 –(1) Teşekküle ait motorlu araçlar işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir varlığın zarara uğramasına sebebiyet vermiş olmasından dolayı, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre işletene düşen hukuki sorumluluğun, ilgili sigorta genel şartlarında yer alan esaslar çerçevesinde sigortalanmasıdır.

Sigorta süresi ve sigorta sözleşmesi

MADDE 39 – (1) Nakil vasıtalarının sigorta şirketlerinden yaptırılacak trafik sigorta süreleri bir yıldır.

(2) Süreleri bitmiş olan sigortalar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uyarınca yenilenir.

(3) Trafik sigorta sözleşmelerinin akdini sağlamak için sigorta taleplerinde aşağıdaki bilgilerin yer alması gerekmektedir.

- a) Birimi,
- b) Aracın markası ve tipi,
- c) Aracın modeli ve imal yılı,
- ç) Aracın kullanım tarzı,
- d) Aracın motor ve şasi numarası,
- e) Aracın plaka numarası,
- f) Aracın sigorta değeri,
- g) Eski sigorta poliçesinin numarası, başlangıç ve bitiş tarihi,
- ğ) Sigorta şirketi tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

Hasar ihbarı

MADDE 40 – (1) Kurum araçlarının kazaya uğramaları halinde ilgililerce trafik bilirkişi heyetine rapor tanzim ettirilir.

(2) Tanzim ettirilen bu raporlar iki gün içinde sigorta birimine, sigorta birimince olayın öğrenilmesinden itibaren üç gün içinde sigorta şirketine bildirilir.

Hasar dosyasında bulunacak belgeler

MADDE 41 – (1) Hasar dosyasının aşağıdaki bilgi ve belgeleri ihtiva etmesi gerekir.

- a) Trafik kaza tespit raporu,
- b) Poliçe ve zeyilname aslı,
- c) Araç ruhsat fotokopisi,
- ç) Ehliyet fotokopisi,
- d) Alkol raporu,
- e) Hasar fotoğrafları,
- f) Hasarın tamiri için yapılan masraflara ait makbuz veya faturalar,
- g) Sigorta tarafından istenen diğer belgeler.

Hasar bedelinin tahsili

MADDE 42 – (1) Kazaya karışan kurum araçlarının hasarının tazmini için trafik bilirkişi heyetinden alınan rapor neticesine göre;

- a) Kurum aracının zararı, bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerden oluşan hasar dosyası, karşı tarafın sigorta şirketine verilerek ilgili şirketçe yapılacak ekspertiz neticesinde sigorta şirketinden tahsil edilir.
- b) Karşı taraf zararını, ilgili bilgi ve belgelerin tanzimi ile kurum aracının sigortalı bulunduğu şirketten tahsil eder.
- c) Kurum aracının % 100 kusurlu olması halinde ise, hasar dosyasının tanziminden sonra, zararın sorumlulardan tahsili için gerekli idari işlemlerin yapılmasını teminen dosya hukuk müşavirliğine gönderilir. Olayda sorumlu yok ise genel müdürlük makamından olur alınmak sureti ile oluşan zarar dahili fondan karşılanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 43 –(1) Teşekkülde yanıcı, yakıcı parlayıcı ve patlayıcı maddelerin üretilmesi, depolanması ve nakledilmesi esnasında bu maddelerin doğrudan doğruya neden olduğu olaylar sonucu kusurları olsun ya da olmasın üçüncü kişilere verilecek bedeni ve maddi zararlara karşı sigortalının sorumluluklarının ilgili sigorta genel şartlarında yer alan esaslar çerçevesinde sigorta şirketlerince sigorta teminatı altına alınmasıdır.

Sigortaya esas değerler

MADDE 44 –(1) Tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortası poliçe değerleri Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen asgari limitlerden az olmamak üzere bu sigorta kapsamına giren ünitelerce ayrı ayrı tespit edilir.

Sigorta süresi ve sigorta sözleşmesi

MADDE 45 –(1) Tehlikeli madde sigortaları ünitelerin özelliklerine göre kısa süreli sigortalanacaklar hariç, bir senelik süre ile sigorta şirketlerine yaptırılır. Süreleri bitmiş olan sigortalar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yenilenir.

Hasar ihbarı, alınan tedbirler ve hasar bedeli tahsili

MADDE 46 –(1) Sigorta teminatı kapsamında öngörülen hallerin gerçekleşmesi halinde hasarın meydana geldiği birimin yetkililerince iki gün içinde sigorta birimine, sigorta birimince ise olayın öğrenilmesinden itibaren üç gün içinde sigorta şirketine bildirilir.

(2) Tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortası ile sigortalı yerlerin sorumluları, herhangi bir olayın vukuunda gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almakla, sigorta şirketince istenecek bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdürler.

(3) Hasar bedeli, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasından sonra, poliçe limitleri ve sigorta genel şartları çerçevesinde sigorta şirketi tarafından ödenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İşveren Mali Mesuliyet Sigortası

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 47 –(1) Bu sigorta, işyerinde meydana gelebilecek iş kazaları sonucunda işverene terettüp edecek hukuki sorumluluk nedeniyle işverene bir hizmet akdiyle bağlı ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa tabi işçiler veya bunların hak sahipleri tarafından işverenden talep edilecek ve Sosyal Güvenlik Kurumunun sağladığı yardımların üstündeki ve dışındaki tazminat talepleriyle yine aynı Kurum tarafından işverene karşı iş kazalarından dolayı ikame edilecek rücu davaları sonunda ödenecek tazminat talepleri ile hükmolunacak mahkeme masrafları ve avukatlık ücretlerini kapsar.

Sigortaya esas değerler

MADDE 48 – (1) İşveren mali mesuliyet sigortası poliçe değerleri, daha önce ödenen iş kazası tazminatları ve rücu davaları da dikkate alınarak işveren tarafından tespit edilir.

Sigorta süresi ve sigorta sözleşmesi

MADDE 49 –(1) İşveren mali mesuliyet sigortası bir senelik süre ile sigorta şirketlerine yaptırılır. Süreleri bitmiş olan sigortalar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yenilenir.

Hasar ihbarı, alınan tedbirler ve hasar bedeli tahsili

MADDE 50 –(1) İşyerinde meydana gelen kaza, ilgili birimlere intikal ettirilmesinden sonra, ilgili birimlerce iki gün içinde sigorta birimine bildirilir. Sigorta birimince de üç gün içinde sigorta şirketi bilgilendirilir.

(2) İşveren mali mesuliyet sigortası ile sigortalı yerlerin sorumluları, herhangi bir olayın vukuunda gerekli kurtarma ve kazalı işçinin korunması ile ilgili tedbirlerini almakla, sigorta şirketince istenecek bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdürler.

(3) Tazminat tutarı, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasından sonra, poliçe limitleri ve sigorta genel şartları çerçevesinde sigorta şirketi tarafından ödenir.

ONUNCU BÖLÜM Ferdî Kaza Sigortası

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 51 –(1) Bu sigorta, sigortalının sigorta müddeti içerisinde maruz kalacağı ani ve harici bir hadisenin tesiriyle iradesi dışında ölmesi veya cismani bir arızaya maruz kalmasını kapsar.

Sigortaya esas değerler

MADDE 52 – (1) Ferdî kaza sigortası poliçe değerleri, sigortayı yaptıran ünite veya kişiler tarafından tespit edilir.

Sigorta süresi ve sigorta sözleşmesi

MADDE 53 – (1) Ferdî kaza sigortası, işin durumuna göre kısa süreli veya bir senelik süre ile sigorta şirketlerine yaptırılır. Süreleri bitmiş olan sigortalılar yürürlükte buldukları zaman içindeki değişiklikler de dikkate alınarak 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yenilenir.

Hasar ihbarı, alınan tedbirler ve hasar bedeli tahsili

MADDE 54 – (1) Sigorta teminatı kapsamında öngörülen hallerin gerçekleşmesi halinde kazanın meydana geldiği andan itibaren iki gün içinde sigorta birimine, sigorta birimince ise olayın öğrenilmesinden itibaren üç gün içinde sigorta şirketine bildirilir.

(2) Ferdî kaza sigortası yaptıran kişi veya üniteler, herhangi bir olayın vukuunda gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almakla, sigorta şirketince istenecek bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdürler.

(3) Tazminat tutarı, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasından sonra, poliçe limitleri ve sigorta genel şartları çerçevesinde sigorta şirketi tarafından zarar gören şahıslara ödenir.

ON BİRİNCİ BÖLÜM Mühendislik Sigortaları (İnşaat Bütün Risk, Montaj Bütün Risk, Makine Kırılması, Elektronik Cihaz Sigortası)

Sigortanın konusu ve kapsamı

MADDE 55 –(1) Teşekkülce müteahhit firmalara yaptırılacak veya idarece yapılacak her türlü projeyi kapsayan inşaatların sigortası ile bu tesislerin içerisinde kullanılacak her türlü makine ve tesisat, elektronik cihazların montajı ile bilahare meydana gelebilecek zararlara karşı sigorta şirketlerince sigorta teminatı altına alınmasıdır.

Sigortaya esas değerler

MADDE 56 –(1) Sigorta şirketlerine yaptırılacak sigortalıların esas değerleri sigortanın konusu ve kapsamına göre rayiç bedel, fatura bedeli ve/veya emsal bedel üzerinden tespit edilir.

Sigorta süresi ve yenilenmesi

MADDE 57 –(1) Sigorta şirketlerine yaptırılacak sigortalılar, sigortanın konusu ve kapsamına göre kısa süreli veya yıllara yaygın olarak yaptırılır. Sigortalanan süre içerisinde işlerin tamamlanamaması halinde 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yeniden ihale yapılmak suretiyle sigorta yaptırılabilir.

Sigorta sözleşmesi

MADDE 58 –(1) Sigorta sözleşmesi, sigortalanan varlığın rayiç bedeli, fatura bedeli veya emsal bedelleri esas alınarak ilgili sigorta genel şartları çerçevesinde, teşekkül ile sigorta şirketi arasında yapılır.

Hasar ihbarı, hasarın belgelendirilmesi ve hasar bedeli tahsili

MADDE 59 –(1) Sigorta şirketinden sigortalanan varlıklarda meydana gelecek herhangi bir olay vukuunda ilgili birim yetkilileri gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak, ilgili kurum, kuruluş ve birimleri haberdar etmekle yükümlüdürler.

(2) Hasarın meydana geldiği birimin yetkilileri sigorta şirketi tarafından istenen gerekli bilgi ve belgelerden oluşan hasar dosyasını sigorta birimine iletirler. Sigorta birimince hasar dosyası ilgili sigorta şirketine iletilerek oluşan zarar poliçe limitleri ile sigorta genel şartları çerçevesinde tahsil edilir.

ON İKİNCİ BÖLÜM Sigorta Fiyatı ve Dahili Fona Ayrılacak Prim, Tutulacak Defterler ve Mevcut Sigortalıların Durumu

Sigorta fiyatı ve dahili fona ayrılacak prim

MADDE 60 – (1) Sigorta fiyatı: Dahili sigorta fonu ile sağlanan sigortalıların fiyatı, sigorta şirketlerince uygulanacak sigorta fiyatlarını aşmamak koşulu ile saptanır.

(2) Dahili sigorta fonuna ayrılacak ücret: Dahili fondan yapılacak sigortalılar için ayrılacak prim, sigorta şirketlerince uygulanacak sigorta fiyatlarını aşmamak koşulu ile bu fiyatlar üzerinden tespit edilir.

Tutulacak defterler

MADDE 61 – (1) Sigorta mevzuatı hükümleri uyarınca, kurumun acentelik konumuna göre tutulması zorunlu olan defterler tutulur.

Mevcut sigortalarn durumu

MADDE 62 –(1) Bu Yönetmelik, yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükteki sigorta uygulamalarına aynen devam edilir. Süresi daha sonraki tarihlerde olan poliçelerin sürelerinin bitiminde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 63 –(1) 2/10/1998 tarihli ve 23481 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Sigorta İşlemleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 64 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 65 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü yürütür.